

Tevfik Burak ERGUN

**Kamu İktisadi Teşebbüsü Olarak
TİGEM**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XIII
TABLO LİSTESİ	XV
GİRİŞ.....	1

BÖLÜM 1

TİGEM'İN KURULUŞU, AMACI VE FAALİYET ALANLARI

1. TİGEM'İN KURULUŞU	7
2. TİGEM'İN TARİHÇESİ VE DEVRALDIĞI KURUMLAR.....	8
2.1. Zirai Kombinalar İdaresi	8
2.2. Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu	10
2.3. Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü.....	11
2.4. Hara ve İnekhaneler.....	15
3. TİGEM'İN AMACI	16
4. TİGEM'İN FAALİYET ALANLARI	17
4.1. Bitkisel Üretim Faaliyeti Olarak Tohumluk Üretimi	18
4.2. Hayvansal Üretim Faaliyeti Olarak Damızlık Hayvan Üretimi	19

5. TİGEM'İN YÜRÜTTÜĞÜ KAMU HİZMETİ FAALİYETLERİ	20
5.1. TİGEM'in İktisadi Kamu Hizmeti Faaliyetleri	26
5.2. TİGEM'in Sosyal Kamu Hizmeti Faaliyetleri	30

BÖLÜM 2

TİGEM'İN TÜRK İDARİ TEŞKİLATI İÇERİSİNDEKİ YERİ VE YAPISI

1. HİZMET YÖNÜNDEN YERİNDEN YÖNETİM KURULUŞU OLARAK TİGEM	33
1.1. Kamu İktisadi Teşebbüsü Olarak TİGEM	41
1.2. İktisadi Devlet Teşekkülü Olarak TİGEM	49
2. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN İLGİLİ KURULUŞU OLARAK TİGEM	51
3. TİGEM'İN ORGANLARI	56
3.1. Yönetim Kurulunun Yapısı	56
3.1.1. Yönetim Kurulu Üyelerinin Atanması, Nitelikleri ve Görevden Alınmaları	57
3.1.2. Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri	61
3.1.3. Diğer Ülkelerdeki Kamu İşletmelerinin Yönetim Kurullarının Yapıları	62
3.2. Genel Müdürlüğün Yapısı	63
3.2.1. Merkez Teşkilatı	63
3.2.1.1. Genel Müdürün Atanması, Nitelikleri ve Görevden Alınması	66
3.2.1.2. Genel Müdürün Görev ve Yetkileri	68
3.2.1.3. Diğer Ülkelerdeki Kamu İşletmelerinin Genel Müdürlerinin Atanma Usulleri	69
3.2.2. Taşra Teşkilatı	70
4. TİGEM'İN BAĞLI ORTAKLIĞI VE İŞTİRAKLERİ	75
4.1. TİGEM'in Bağlı Ortaklığı	75

4.1.1. 233 sayılı KHK Kapsamında Bağlı Ortaklık	75
4.1.2. Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.....	79
4.2. TİGEM'in İştirakleri.....	82
4.2.1. 233 sayılı KHK Kapsamında Kamu İştirakleri.....	82
4.2.2. Kazova Vasfi Diren A.Ş. ve Balâ Tarım ve Hayvancılık A.Ş.	84
5. TİGEM PERSONELİNİN STATÜSÜ.....	85
5.1. Memurlar.....	87
5.2. Sözleşmeli Personel.....	88
5.3. İşçiler.....	93
6. DİĞER ÜLKELERDEKİ TİGEM BENZERİ KAMU İŞLETMELERİNİN TEŞKİLAT YAPILARI.....	97
6.1. OECD Üye Ülkelerindeki Kamu İşletmelerinin Teşkilat Yapıları.....	97
6.2. Sovhozların Teşkilat Yapısı	100
7. TİGEM VE 233 SAYILI KHK KAPSAMINDA TASFİYE	103
7.1. KİT'lerin Tasfiyesi.....	103
7.2. KİT'lerin Tasfiyesinin Usulleri	108
7.3. TİGEM'in Tasfiyesi.....	111

BÖLÜM 3

TİGEM'İN DENETLENMESİ

1. İÇ DENETİM YOLUYLA YAPILAN DENETİM	124
1.1. Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın Denetimi.....	124
1.2. İç Denetim Birimi Başkanlığı'nın Denetimi.....	126
2. DIŞ DENETİM YOLUYLA YAPILAN DENETİM.....	128
2.1. TBMM Tarafından Yapılan Denetim.....	129
2.1.1. Sayıştay Aracılığıyla TBMM'nin Yapacağı Denetim	129
2.1.2. TBMM KİT Komisyonu'nun Denetimi	131

2.2. İlgili Bakanlık Olan Tarım ve Orman Bakanlığı Tarafından Yapılan Denetim	133
SONUÇ VE ÖNERİLER	141
KAYNAKÇA	151